

PASTORAAL CONGRES 2014

- Op de slotdag sprak Johan Roose van De Ark, een beweging die leefgemeenschappen vormt rond mensen met een verstandelijke beperking. "De ontmoeting met een 'handicap' vormt ons om", leren ze bij de Ark.

HET KWETSBBARE

- “Aandacht en zorg voor het kwetsbare blijkt een bron van leven te zijn, als je ontdekt dat je elkaar nodig hebt. Het lijkt een paradox, maar in een maatschappij van welzijn, succes en macht blijkt gedeelde zwakheid een bron van vruchtbaarheid die echte gemeenschap laat groeien.”

Hierna volgt de powerpoint van
Johan Roose, Helvoirt 25-3-2014

Jean Vanier & L'Arche

- 1964 : Trosly – 50 jaar geleden
- 2014 : 145 gemeenschappen in 39 landen
- 7 gemeenschappen in België
- 3 Vlaamse gemeenschappen - 40 jaar
- 1 Gemeenschap in Nederland: Gouda – 20 jaar
- (bijna) project van Gemeenschap in Haarlem - Kennemerland

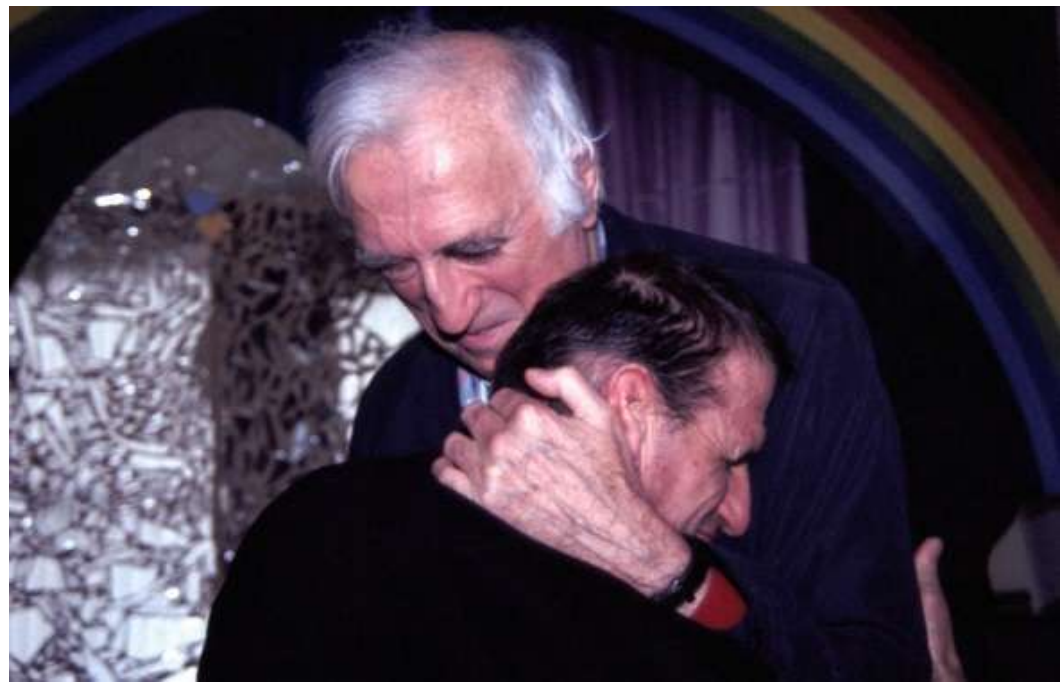

Kenmerken:

- ✓ Mensen met **én zonder verstandelijke beperking**, die (een deel van) het leven delen
- ✓ Gesticht in de Katholieke traditie, < 5 jaar **oecumenisch & interreligieus**
- ✓ Vandaag in westerse gemeenschappen heel wat **“niet-gelovige”** leden
- ✓ In rijke landen ontwikkelen de Arkgemeenschappen zich op 3 domeinen : **Gemeenschap & Zorgvoorziening & Geloofsgemeenschap.**

- Zoon van ...
- Officier Marine
- Professor filosofie
- Verlangen Jezus na te volgen ...
- Gaat in op de uitnodiging Père Thomas, om kennis te maken met zijn nieuwe vrienden ...
- Jean ontmoet mensen met een verstandelijke beperking ...

stichtingservaring

Een oproep:

Zie je mij graag ?

Hou je van me ?

Wil je mijn vriend zijn ?

Ingaan op deze oproep:

Willen helpen, willen zorgen voor

...

Een huisje kopen ...

Mensen uitnodigen samen te
leven ...

stichtingservaring

Ontdekken :

Willen geen zorg, niet alleen
maar zorg ...

Willen liefde ...

Beminnen en bemind worden

...

De Ark is gegroeid tot een wereldwijde beweging

...

Na 35 jaar

“herfst” zet in ...

(Arbuckle – 4 seizoenen)

Geschiedenis

Herfst : begin van de neergang

- Leden en organisatie verliezen de zin voor het gemeenschappelijke doel
- Het enthousiasme van het delen in dezelfde stichtingservaring neemt af
- Verantwoordelijken worden opgeslorpt door institutionele crisissen en hebben zelden tijd om een globale visie op de problemen te ontwikkelen
- Individualisme en gebrek aan enthousiasme om meer te doen dan moet

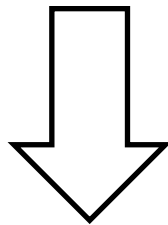
Winter : depressie / chaos

- **Versterken van symphonen herfst**
- **Stichtingsverhaal wordt niet meer begrepen en aanvaard**
- **Machtsspelletjes, conflicterende idealen**
- **De oorspronkelijke visie van de stichter wordt makkelijk verworpen of dermate ‘verdund’ dat deze niet meer kan inspireren tot radicale keuzes van mogelijke ‘volgelingen’**
- **Indien geen ‘her-stichting’ volgt de dood**

Belang van wedergeboorte, herstichting, inculturatie

= Doen heropleven van de geest
van de stichtingservaring én deze
aanpassen de wereld van vandaag.

Proces van Identiteit & Missie

Arbuckle

Wie zijn wij ? – Wat is onze opdracht ?

Proces Identiteit & Missie - Een overzicht		
jaar 1	jaar 2	jaar 3
<i>NACHT / DROOM</i>	Het ontvullend ontwaken	<i>DAG / DAAD</i>
IDENTITEIT de essentiële kenmerken van de Ark	DE KLOOF / "THE GAP" tussen droom & daad	MISSIE Hoe vandaag & morgen onze identiteit vorm geven
<u>opgebouwd vanuit:</u> <ul style="list-style-type: none"> ▪ mijn verhaal in de Ark ▪ het verhaal van mijn gemeenschap ▪ mijn gaven ▪ de gaven van mijn gemeenschap 	vanuit: obstakels onvrijheden valkuilen <i>worsteling/verzoening</i> uitdagingen kansen (her)nieuw(d)e oproepen	vanuit: ons opgeroepen voelen tot ... iets nieuws en/of 'hetzelfde' door: concrete acties het nemen van beslissingen / maken van keuzes / het aangaan van uitdagingen Missie = onze opdracht, bestaansredenen = waarom we samen zijn = hoe we vorm geven aan onze identiteit
	van jaar 2 naar jaar 3 in SPIRITUELE ZIN	
		

Identiteit & Missie

Belangrijk in dit proces :

- De uitkomst lag niet vast (vertrouwen !)
- De tijd genomen : 3 jaar !
- Een onderscheidingsproces (ESDAC-methode); niet discussiëren maar kijken, voelen, luisteren, ...
- Iedereen betrokken !
- Vertrekken vanuit het eigen verhaal : Mijn verhaal !
- Plaatsen naast het (stichtings)verhaal van mijn gemeenschap
- Indien “VERBINDING” van beide ervaringen, dan grotere toewijding & groter gevoel van toebehoren (=herstichting)
- Resultaat : gedragen identiteits- & missieverklaring

onze Identiteit is

(= onveranderlijk)

- Wij zijn mensen met en zonder een verstandelijke beperking die het leven delen in gemeenschappen die behoren tot een internationale federatie.
- **Wederzijdse relaties** en vertrouwen in God vormen het hart van ons engagement.
- Wij bevestigen de unieke waarde van elke mens en het feit dat we elkaar nodig hebben.

onze Missie is

(opdracht, bestaansreden)

De gaven van mensen met een verstandelijke beperking kenbaar maken, zoals die tot uiting komen in **wederkerige relaties** die **ons omvormen**.
Een gemeenschap opbouwen die beantwoordt aan de veranderende noden van onze leden, trouw blijvend aan de essentiële waarden van onze stichtingsgeschiedenis.
Ons inzetten in onze eigen diverse culturen om samen een meer menselijke maatschappij uit te bouwen.

Identiteit & Missie

Herstichting =

Verbinden eigen persoonlijke
ervaring met fundamentele
stichtingservaring

Is een voortdurend proces ...

- Vorming nieuwe medewerkers
- Steeds en overal uitnodigen
verhalen te vertellen

Herstichting

Aan de basis van
De Ark ligt een
fundamentele ervaring.
(menselijk – universeel – christelijk)

**De Ark
is die ervaring.**

Fundament = een ervaring

Een ervaring van ...

Ontmoeting

- met 'handicap' -

die ons omvormt.

Fundament = een ervaring

Ontmoeting

“Wederkerig relaties”

?

Wat is er nodig om tot echte ontmoeting te komen ?

Welke ingesteldheid, houding maakt ontmoeting mogelijk ?

Je klein maken

≠ minder of minderwaardig zijn

▶ Zoals God heeft gedaan. Zijn zoon Jezus gestuurd als een lam ... God maakt zich klein om de ander nodig te hebben.

(Niet als een wereldlijk heerser ... Dieu est dans la boue ..)

▶ Zoals Jezus doet om de Samaritaanse vrouw te kunnen ontmoeten aan de bron ...

▶ Zoals Jezus dienaar wordt bij de voetwassing ...

Ontmoeting

In ieder van deze
ontmoetingen

is er

WEDERKERIGHEID

(arkgebaar)

Ontmoeting

Ontmoeting

– met handicap -

In de ontmoeting binnen de Ark zit ook een ervaring van
“HANDICAP”

Met handicap

“HANDICAP”
of
beperking
zwakheid
begrensdheid
‘gevangen zitten’
diepste eenzaamheid
kwetsbaarheid
breekbaarheid

...

Met handicap

“HANDICAP, ...”

=

**een ervaring van
lijden**

niet alleen bij mensen met een
verstandelijke beperking, maar ook
bij ons

Met handicap

Door de ontmoeting met mensen met een beperking worden we verwezen naar ons eigen lijden, onze eenzaamheid, de eigen kwetsuren, de eigen kwetsbaarheid.

Met handicap

Een ervaring van ...

Ontmoeting

- met 'handicap' -

die ons omvormt.

Fundament = een ervaring

Een ervaring die ons leert ...

**Zwakheid is de bron van
vruchtbaarheid.**

**Persoonlijke kwetsbaarheid als bron
van leven.**

die ons omvormt

De voetwassing ...

als symbool voor deze ervaring van
ontmoeting
kwetsbaarheid
omvorming.

De voetwassing

Alleen die kan de voeten van
anderen wassen en volop
zijn leven geven, wie zich
laat ontmoeten en beminnen.

De voetwassing

Alleen hij kan zich inlaten met de andere gekwetste mens, wie op zijn eigen kwetsbaarheid, zijn eigen zwakheid is gestoten.

Wie zijn eigen kwetsbaarheid
geen plaats geeft in het
leven, zal net als Petrus
weigeren zich de voeten te
laten wassen.

Petrus kan daardoor geen
deel hebben aan Christus,
het is te zeggen ... hij komt
niet tot de gave van zichzelf.

Een christelijke ervaring

...

Ontmoeting

- met lijden -

die ons omvormt.

Einde

Herstichting van gemeenschap

- Wat leren we van deze hiervan voor de herstichting van gemeenschappen in parochieverband?
- Hoe betrekken we zoveel mogelijk parochianen in het proces herontdekking van de stichtingservaring van de Kerk, de parochie, de geloofsgemeenschap?
- [deze laatste dia is toegevoegd door Kees Slijkerman]

MEER

- www.stucom.nl/pastoraalcongres
- www.arkgemeenschap.be
- www.larchegouda.org
- Deze presentatie staat als 0384 op www.stucom.nl